

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการให้บริการของพนักงานในภัตตาคารและร้านอาหาร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวโดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 คน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

4.1 แสดงบริบทจังหวัดเชียงราย

4.2 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยว

4.3 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการให้บริการของภัตตาคารและร้านอาหาร

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของนักท่องเที่ยว

4.1 บริบทของจังหวัดเชียงราย

ข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (มทป.) ผู้ศึกษาขอสรุปบริบท ดังต่อไปนี้

4.1.1. ลักษณะทางกายภาพ

จังหวัดเชียงราย มีเนื้อที่ทั้งหมด 11,678 ตารางกิโลเมตร หรือ 7,298,981 ไร่ คิดเป็นพื้นที่ร้อยละ 11.6 ของภาคเหนือตอนบน ห่างจากกรุงเทพมหานคร 829 กิโลเมตร ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา มีที่ราบอันอุดมสมบูรณ์ริมฝั่งแม่น้ำหลายสาย แบ่งการปกครองออกเป็น 16 อำเภอ และ 2 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอเชียงของ อำเภอพาน อำเภอแม่จัน อำเภอเชียงแสน อำเภอแม่สาย อำเภอแม่สรวย อำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอป่าแดด อำเภอเวียงชัย อำเภอพญาเม็งราย อำเภอเทิง อำเภอเวียงแก่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอขุนตาล อำเภอแม่ลาว อำเภอเวียงเชียงรุ้ง และกิ่งอำเภอดอยหลวง

1) อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ประเทศเมียนมาร์
ทิศใต้	ติดต่อกับ จังหวัดลำปางและ จังหวัดพะเยา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ จังหวัดเชียงใหม่ และ ประเทศเมียนมาร์

2) สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดเชียงรายมีลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุมเมืองร้อน ได้รับอิทธิพลของมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จึงทำให้อากาศหนาวเย็นในช่วงมกราคม และ ฝนตกมากในช่วงสิงหาคม ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีฝนตกมากเมื่อเทียบกับปริมาณฝนที่ตกเฉลี่ยทั้งประเทศ

3) ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรแหล่งน้ำของจังหวัดเชียงราย มีหนองน้ำที่ใหญ่ที่สุด คือ หนองหลวง หนองคาย หนองแรด อ่างเก็บน้ำ ฝ่ายน้ำล้น และสระเก็บน้ำทั้งหมด 1,013 แห่ง และเชียงรายมีแม่น้ำถึง 7 สาย ไหลผ่าน ลุ่มน้ำที่สำคัญได้แก่ ลุ่มน้ำกก ลุ่มน้ำคำ และลุ่มน้ำโขง ทรัพยากรประมง เป็นแหล่งทรัพยากรสัตว์น้ำที่สำคัญ มีความหลากหลายของชีวภาพที่สำคัญของโลก โดยเฉพาะปลาบึกบริเวณแม่น้ำโขง และแหล่งน้ำอีกเป็นแสนไร่ ทรัพยากรป่าไม้ในจังหวัดเชียงราย แยกตามลักษณะการจัดการ ได้แก่ ป่าเพื่อการอนุรักษ์และศึกษาระบบชาติ ได้แก่ พื้นที่ต้นน้ำ อุทยานแห่งชาติ วนอุทยานและสวนรุกขชาติ สำหรับป่าเศรษฐกิจ ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติ สวนป่าของรัฐและเอกชน และ ป่าชุมชน

4.1.2 โครงสร้างพื้นฐาน

จังหวัดเชียงรายมีการคมนาคมที่สำคัญ 3 รูปแบบ คือ ทางบก ทางอากาศ และ ทางน้ำ โดยมีทางบกมีถนนเป็นหลัก มีสนามบิน 2 แห่ง คือ สนามบินที่ใช้ในราชการกองทัพอากาศ และ สนามบินนานาชาติ ส่วนคมนาคมทางน้ำ เป็นการเดินทาง การท่องเที่ยวและการส่งสินค้าตามลำน้ำที่สำคัญของจังหวัด อาทิ แม่น้ำกก และแม่น้ำโขง โดยใช้ท่าเรือเชียงแสน และ ท่าเรือเชียงของ

1) การเดินทาง สามารถเดินทางมาได้ 4 รูปแบบด้วยกัน คือ ทางรถยนต์ รถโดยสารประจำทาง รถไฟ และ เครื่องบิน ดังนี้

รถยนต์ ใช้ทางหลวงหมายเลข 11 จากอำเภออินทรีบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ผ่านตากฟ้า - วังทอง - พิษณุโลก - อุดรดิตถ์ - แด่นชัย - แพร่ - รื่องกวาง แยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 103 ไปอำเภอจาว แยกขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 1 ผ่านพะเยาไปจังหวัดเชียงราย ระยะทาง 785 กิโลเมตร

รถโดยสารประจำทาง มีรถโดยสารธรรมดาและรถโดยสารปรับอากาศ บ.ข.ส. และบริษัทเอกชนออกจากสถานีขนส่งสายเหนือ ถนนกำแพงเพชร 2 ไปเชียงรายทุกวัน

รถไฟ จากสถานีกรุงเทพ มีรถไฟไปลงที่จังหวัดลำปาง หรือ เชียงใหม่ แล้วเดินทางต่อโดยรถยนต์ไปจังหวัดเชียงราย

เครื่องบิน มีเที่ยวบินตรงเส้นทางกรุงเทพฯ - เชียงราย ทุกวัน โดยมีสายการบินแอร์เอเชีย โอเรียลไทยแอร์ไลน์ และการบินไทย

การเดินทางระหว่างจังหวัดเชียงรายกับจังหวัดใกล้เคียง จากสถานีขนส่งเชียงราย มีรถโดยสารไปเชียงใหม่ พะเยา แพร่ น่าน ลำปาง แม่สอ ด พิชญ โลก พัทยา นครราชสีมา นครพนม อุตรธานีและขอนแก่น

4.1.3 ศักยภาพในการลงทุน

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดเชียงราย รอบล้อมไปด้วยภูเขา ประกอบด้วยภูมิอากาศหนาว ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจธรรมชาติในฤดูหนาว มีชายแดนที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ประเทศเมียนมาร์ และ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สามารถเชื่อมโยงกับจีนตอนใต้ได้

จังหวัดเชียงราย เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความเติบโตทางด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและได้รับความนิยมนักท่องเที่ยวมากขึ้นทุกปี เพราะมีภูมิประเทศที่สวยงาม และมีแหล่งท่องเที่ยวที่เอื้ออำนวยต่อธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจังหวัด ซึ่งมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก โดยในปี พ.ศ. 2541 มีนักท่องเที่ยว 964,660 คน เป็นชาวต่างชาติ 297,051 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.33 ในปี พ.ศ. 2542 มีนักท่องเที่ยวรวม 965,062 คน เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ 324,830 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.04 ปี พ.ศ. 2543 มีนักท่องเที่ยว รวม 1,050,838 คน เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ 361,843 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.89 และใน พ.ศ. 2544 มีนักท่องเที่ยว รวม 1,017,752 คน เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ 363,401 คน ลดลงร้อยละ 3.15 อาจเนื่องมาจากการก่อวินาศกรรมที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วงวันที่ 11 กันยายน 2544 จึงอาจเป็นสาเหตุให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศลดลงไปมาก (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, มปป.)

4.1.4. ฤดูท่องเที่ยว

ฤดูกาลท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศจะแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว (High Season) จะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ เป็นช่วงฤดูหนาวที่มีอากาศเย็นตลอดระยะเวลา 4 เดือนและมีทัศนียภาพที่สวยงาม ช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยว (Low Season) จะเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนตุลาคม นอกจากในช่วงฤดูหนาวแล้ว

วันหยุดนักขัตฤกษ์ที่ติดต่อกันหลายวัน เช่น เทศกาลสงกรานต์ เทศกาลปีใหม่ ก็เป็นช่วงที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวกันมาก

4.1.5 แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเมือง

- 1) **อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งรายมหาราช** ตั้งอยู่บริเวณห้าแยกพ่อขุน พ่อขุนเม็งราย เป็นกษัตริย์องค์ที่ 25 แห่งราชวงศ์ลาวะ เป็นโอรสของพระเจ้าลาวเม็ง และพระนางเทพคำขาย หรือพระนางอวมิ่งจอมเมือง พ่อขุนเม็งรายได้สร้างเมืองเชียงรายขึ้นบนดอยทอง จากรากฐานเดิมที่เคยเป็นเมืองมาก่อน ทรงเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์เม็งราย และรวบรวมบ้านเล็กเมืองน้อยเข้าเป็นอาณาจักรล้านนาไทย จนเจริญรุ่งเรืองถึงปัจจุบัน
- 2) **คูพระเจ้าเม็งราย** ตั้งอยู่หน้าวัดจำเมือง บนดอยจำเมือง คูนี้เป็นอนุสาวรีย์ที่บรรจุอัฐิของพ่อขุนเม็งรายมหาราช ซึ่งพระเจ้าไชยสงคราม ราชโอรสพระเจ้าเม็งราย เมื่อได้มอบราชสมบัติให้พระเจ้าแสนภูราชโอรสให้ขึ้นครองนครเชียงใหม่แล้ว พระองค์ได้นำอัฐิพระราชบิดามาประทับอยู่ที่เมืองเชียงราย และได้โปรดเกล้าฯ สร้างคูบรรจุอัฐิของพระราชบิดาไว้ ณ ดอยจำเมืองแห่งนี้
- 3) **วัดพระสิงห์** ตั้งอยู่ที่ถนนท่าหลวง ใกล้กับศาลากลางจังหวัด เดิมเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสี่องค์ที่ประดิษฐานอยู่ ณ วิหารลายคำ จังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบัน ตามประวัติเล่าว่า เจ้ามหาพรหมพระอนุชาของพระเจ้ายี่กอนา กษัตริย์ผู้ครองนครเชียงใหม่ได้อัญเชิญพระพุทธรูปสี่องค์มาจากเมืองกำแพงเพชร พระเจ้ายี่กอนาได้โปรดฯ ให้ประดิษฐานไว้ ณ เมืองเชียงใหม่ ต่อมาพระเจ้ายี่กอนาพรหมทูลขอขมพระพุทธรูปสี่องค์มาประดิษฐานไว้ที่เมืองเชียงรายเพื่อหล่อจำลอง แต่เมื่อสิ้นบุญพระเจ้ายี่กอนาและพระเจ้าแสนเมือง ราชนัดดาของพระองค์ได้เสด็จขึ้นครองเมืองเชียงใหม่ เจ้ามหาพรหมคิดจะชิงราชสมบัติ จึงยกกองทัพจากเชียงรายไปประชิดเมืองเชียงใหม่ แต่เจ้าแสนเมืองก็สามารถป้องกันเมืองได้อีก ทั้งยกทัพตีทัพเจ้ามหาพรหมมาถึงเชียงราย และครั้งนี้เองที่ทรงอัญเชิญพระพุทธรูปสี่องค์กลับไปประดิษฐานอยู่ที่วัดพระสิงห์เชียงใหม่สืบมา
- 4) **วัดพระแก้ว** ตั้งอยู่ที่ถนนไตรรัตน์ เป็นวัดที่ค้นพบพระแก้วมรกต หรือพระพุทธรูปมหามณีรัตนปฏิมากรที่ประดิษฐานอยู่ ณ วัดพระแก้ว กรุงเทพมหานคร ในปัจจุบัน
- 5) **วัดพระธาตุดอยทอง** เป็นพระธาตุเก่าแก่มาก่อนที่พ่อขุนเม็งรายจะทรงสร้างเมืองเชียงราย
- 6) **สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ เชียงราย** ห่างจากตัวเมืองเชียงรายประมาณ 8 กิโลเมตร เข้าทางด้านหน้ามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ภายในสวนมีทัศนียภาพสวยงาม บรรยากาศร่มรื่น มีหนองบัวกว้างถึง 223 ไร่ เป็นสถานที่น่าพักผ่อนหย่อนใจ

7) วนอุทยานน้ำตกขุนกรณ์ อยู่บนเทือกเขาดอยช้าง ตำบลแม่กรณ์ ห่างจากตัวเมืองประมาณ 18 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 1208 เลี้ยวขวาเข้าไป 11 กิโลเมตร น้ำตกขุนกรณ์เป็นน้ำตกที่สวยงาม ที่สูงที่สุดของจังหวัดเชียงราย ชาวบ้านเรียกว่าน้ำตกคาดหมอก โดยมีความสูง 70 เมตร สองข้างทางที่เดินเข้าสู่ น้ำตกเป็นป่าเขาร่มรื่น

8) หอวัฒนธรรมนิทัศน์ อยู่ที่ศาลากลางหลังเดิม เป็นพิพิธภัณฑ์แสดงโบราณวัตถุ เอกสารข้อมูลสำคัญทางประวัติศาสตร์ เรื่องราวความเป็นมาทั้งด้านวรรณกรรม

9) แม่น้ำกก เป็นแม่น้ำที่ไหลผ่านตัวเมืองเชียงราย มีความยาวทั้งสิ้น 130 กิโลเมตร นักท่องเที่ยวสามารถเช่าเรือจากท่าเรือริมแม่น้ำในตัวเมืองเพื่อเที่ยวชมทัศนียภาพของแม่น้ำกก สองฟากฝั่งเป็นป่าเขาที่สวยงาม นอกจากนี้ยังสามารถแวะชมหมู่บ้านชาวเขาเผ่าต่างๆ เช่น อาข่า ลีซอ กะเหรี่ยง หรือจะแวะบ้านกะเหรี่ยงรวมมิตร เพื่อนั่งช้างเที่ยวป่ารอบบริเวณได้

10) พิพิธภัณฑ์อุบลคำ อยู่บริเวณถนนหน้าคำ ติดกับตลาดสดเด่นห้า เป็นศูนย์อนุรักษ์มรดกล้ำค่าของอาณาจักรล้านนาโบราณ ประกอบด้วยเครื่องใช้ในราชสำนักล้านนา เครื่องใช้ในราชสำนักคุ้มเจ้าแพร์ เครื่องใช้ในราชสำนักคุ้มเจ้าเชียงใหม่ ผ้าโบราณอายุ 120 ปี เป็นชิ้นใหม่ค่าจากราชสำนักมณฑลไชย และ บัลลังก์กษัตริย์เป็นทองอร่าม อายุกว่า 200 ปี แสดงถึงความยิ่งใหญ่ในอดีต

11) หาดเชียงราย อยู่ถนนหน้าคำย ติดกับแม่น้ำกก ประชาชนส่วนใหญ่เรียกกันว่าเป็น พักขาของจังหวัดเชียงราย นิยมเรียกกันว่าพักขาน้อย เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ โดยจะมีร้านอาหารบริการริมแม่น้ำกก สามารถเล่นน้ำและรับประทานอาหารริมฝั่งแม่น้ำกกได้

12) วัดร่องขุน อยู่ที่บ้านร่องขุน กม.ที่ 817 ก่อนถึงตัวเมือง 12 กม. ออกแบบและสร้างโดยอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ ลักษณะเด่น คือ พระอุโบสถตกแต่งด้วยลวดลายกระจกสีเงินแวววาวเป็นชั้นเชิงสลับกันขึ้นไป หน้าบันประดับด้วยพญานาค มังวงศา คูแปดกตาและน่าสนใจ ภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถเป็นฝีมือภาพเขียนของอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์

13) พิพิธภัณฑ์ชาวเขา ตั้งอยู่ที่ถนนธนาถัย ดำเนินงานโดยสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชนจังหวัดเชียงราย จัดแสดงและฉายสไลด์ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัตถุสิ่งของ เครื่องมือ เครื่องใช้ ชุดแต่งกายประจำเผ่า รวมทั้งข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับชาวไทยภูเขา 6 เผ่าคือ อาข่า ลีซอ กะเหรี่ยง มูเซอ เ้า และม้ง เปิดให้เข้าชมทุกวัน

14) พระธาตุมะแมอบ เป็นพระธาตุที่ตั้งอยู่บนเส้นเขาแม่แมอบ ติดลำน้ำกก ท้องที่บ้านคอยฮางนอก หมู่ที่ 3 ตำบลคอยฮาง ห่างจากตัวเมืองประมาณ 10 กม. เดิมชาวบ้านที่อาศัยอยู่บริเวณที่ตั้งตัวพระธาตุเล่าขานกันว่า มีปรากฏการณ์ลำแสงลอยขึ้นมาหลายดวง จึงได้พากันไป

สำรวจ พบพระธาตุองค์เดิมชำรุดทรุดโทรมไป จึงได้ร่วมกันปฏิสังขรณ์และสร้างองค์พราศูใหม่ขึ้นครอบพระธาตุองค์เดิมไว้ และได้อัญเชิญพระหยกที่ขุดได้บริเวณนั้นมาประดิษฐานในตัวพระธาตุ

15) พระธาตุกองข้าว เป็นพระธาตุที่ตั้งอยู่บนเทือกเขาหินปูนรูปกองข้าว ดินลำนํ้าก ท้องที่บ้านฮ้องฮ้อ หมู่ 2 ตำบลดอยฮาง ห่างจากตัวเมือง 6 กม. ภายในตัวพระธาตุมีถ้ำที่เคยเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์เป็นจำนวนมาก ต่อมาในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้มีคนลักขโมยเอาพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ไปหมด คงเหลือแต่ความสวยงามของโพรมถ้ำที่มีหินงอก หินย้อยให้ชมอยู่เช่นเดิม ต่อมาชาวบ้านได้นำพระพุทธรูปขึ้นไปประดิษฐานบนยอดเขาและทำทางเดินเท้าขึ้นไปถึงยอดเขา เพื่อให้ชาวบ้านได้ไปสักการะพระพุทธรูปและชมวิวลำนํ้ากที่สวยงาม นอกจากนั้นบริเวณพระธาตุ ยังเป็นที่ตั้งของสำนักวิปัสสนากัมมัฐานของพระสงฆ์

16) น้ำพุร้อนห้วยหมาดเลียม เป็นน้ำพุร้อนธรรมชาติที่มีอุณหภูมิความร้อนประมาณ 67 องศาเซลเซียส มีที่ตั้งอยู่ภายในเขตอุทยานลำนํ้าก ท้องที่บ้านผาเสริพัฒนา หมู่ที่ 6 ตำบลดอยฮาง ห่างจากตัวเมือง 20 กม. ทางลาดยางตลอดสาย หรือเดินทางโดยทางเรือจากท่าเรือสะพานแม่ฟ้าหลวง ขึ้นไปตามลำนํ้ากประมาณ 1 ชั่วโมง ก็ถึงท่าเรือบริเวณน้ำพุร้อนได้

17) น้ำตกห้วยแก้ว เป็นน้ำตกธรรมชาติที่เกิดจากลำนํ้าห้วยแก้ว ที่มีต้นกำเนิดอยู่ในเขตตำบลห้วยชมภู หมู่ 7 ตำบลดอยฮาง ห่างจากตัวเมืองประมาณ 24 กิโลเมตร สามารถเดินทางโดยรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ด้วยถนนลาดยาง 18 กม. และถนนลูกรังอีก 6 กม. และเดินเท้าอีก 300 เมตร น้ำตกมี 3 ชั้น ลดหล่นลงตามหน้าผาสูง มีน้ำไหลแรงตลอดปี

18) สวนน้ำพุร้อนโป่งพระบาท อยู่ห่างจากตัวเมือง 8 กิโลเมตร มีน้ำพุร้อนธรรมชาติสามารถใช้ได้อีกไม่น้อยกว่า 50 ปี มีการบริการห้องอาบน้ำแร่ให้กับนักท่องเที่ยว อยู่ในเขตพื้นที่ บ้านโป่งพระบาท หมู่ 6 ตำบลบ้านดู่

19) หนองคือเวียง ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 18 บ้านป่าดิงงาม และหมู่ที่ 15 บ้านหลายลาว ตำบลป่าอ้อดอนชัย อำเภอเมืองเชียงราย มีเนื้อที่ 108 ไร่ 2 งาน 50 ตารางวา ปัจจุบันมีนกเป็ดน้ำอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

20) น้ำตกห้วยแม่ซ้าย ตั้งอยู่ในเขตห้วยแม่ซ้าย หมู่ 11 ตำบลแม่ยาว อยู่ห่างจากตัวเมือง 19 กม. เส้นทางร่องเสือเต้น - ห้วยชม เป็นถนนลาดยางจนถึงหมู่บ้านห้วยแม่ซ้าย ต่อจากนั้นจะเป็นถนนลูกรังประมาณ 3 กม. น้ำตกเกิดจากลำนํ้าห้วยแม่ซ้าย มีต้นน้ำอยู่ที่คอบ่อ มีด้วยกัน 2 ชั้น ชั้นที่หนึ่งสูง 15 เมตร ชั้นที่สองสูง 20 เมตร อยู่ห่างกัน 100 เมตร

21) โบราณสถานถ้ำพระ อยู่ห่างจากตัวเมือง 6 กม. เป็นภูเขาหินลูกเดี่ยวสูง 800 เมตร ตั้งอยู่ริมแม่น้ำก ภายในถ้ำมีพระพุทธรูปองค์ใหญ่เป็นประธานและมีพระพุทธรูปบูชาอีก

หลายองค์ นอกจากนี้ยังมีหินย้อยที่สวยงามและมีค้างคาวอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ในภูเขาหินลูกนี้ ยังมีถ้ำอื่นๆ อีก อาทิ ถ้ำช้างลี้ว ถ้ำลม และถ้ำห้วย

4.1.6 แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอแม่จัน

1) **ลานทองวิลเลจ** ตั้งอยู่กิโลเมตรที่ 12 บนทางหลวงหมายเลข 1089 สายแม่จัน – ท่าตอน จัดเป็นหมู่บ้านวัฒนธรรม เพื่อแสดงถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนบริเวณลุ่มแม่น้ำโขง

4.1.7 แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง

1) **ดอยแม่สลอง** เป็นที่ตั้งของหมู่บ้านสันติคีรี เป็นชุมชนผู้อพยพจากกองพล 93 ซึ่งอพยพจากประเทศพม่าเข้ามาในเขตไทย ในช่วงเดือนธันวาคมถึงกุมภาพันธ์ ดอกนางพญาเสือโคร่ง ซึ่งเป็นซากุระพันธ์ที่เล็กที่สุด สีส้มพุ่มขาว จะบานสะพรั่งตลอดแนวทางขึ้นดอยแม่สลอง เป็นพันธ์ไม้ที่หายากได้ยากในเมืองไทย

2) **บ้านเทอดไทย** เดิมเรียก บ้านหินแตก ในปี พ.ศ. 2511 ชุนสำเคยเข้ามาใช้เป็นฐานที่มั่นในฐานะผู้นำกองทัพกู้ชาติไต ชุน เป็นคำที่ประชาชนในรัฐฉานเรียกบุคคลที่ให้ความเคารพนับถือ แต่ชาวโลกรู้จักชุนสำดี ในชื่อ ราชาเสโรอิน

3) **ดอยหัวแม่คำ** ใช้เส้นทางเดียวกับทางขึ้นดอยแม่สลอง บ้านหัวแม่คำอยู่เกือบสุดชายแดนพม่า เส้นทางเป็นทางลูกรังคดโค้งไปตามทิวเขา เป็นที่ตั้งหมู่บ้านชาวเขาขนาดใหญ่ ประกอบด้วยเผ่าลีซอ อาข่า ม้ง และมูเซอ ในช่วงเวลาซึ่งตรงกับตรุษจีนของทุกปี ชาวลีซอจะจัดงานประเพณีกินวอ ซึ่งเปรียบเสมือนวันขึ้นปีใหม่ ในวันนั้นชาวลีซอจะแต่งกายสวยงาม มีการกินเลี้ยง เต็มระบำ 7 วัน 7 คืน ในเดือนพฤศจิกายนเป็นช่วงที่ดอยหัวแม่คำงดงามไปด้วยดอกบัวตองสีเหลืองสดใสอยู่ทั่วไปตามแนวเขา

4) **พระตำหนักดอยตุง** เคยเป็นที่ประทับแปรพระราชฐานเพื่อทรงงานของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มีรูปทรงผสมผสานระหว่างศิลปะล้านนากับชาเลย์ของสวิส มีการแกะสลักไม้ตามกาลแผล เชียงชายและขอบหน้าต่างเป็นลวดลายต่างๆ โดยมีมือช่างชาวเหนือ

5) **หอพระราชประวัติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี** เป็นอาคารแสดงถึงพระราชประวัติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

6) **สถูปดอยช้างมูบ** อยู่ริมถนนสายพระธาตุดอยตุง บ้านผาหมี เป็นจุดชมวิวที่สูงที่สุดของดอยตุง มีพระสถูปช้างมูบ เป็นเจดีย์ขนาดเล็กตั้งอยู่บนก้อนหินขนาดใหญ่ มีลักษณะเหมือนช้างหมอบอยู่

7) **พระธาตุดอยตุง** เป็นที่บรรจุพระรากขวัญเบื้องซ้าย (กระดูกไหปลาร้า) ของพระพุทธเจ้า นำมาจากมณฑลประเทศ นับเป็นครั้งแรกที่พระพุทธศาสนาลัทธิลังกาวงศ์ ได้มา

ประดิษฐานที่ล้านนาไทย เมื่อก่อสร้างพระสถูปบรรจุพระบรมสารีริกธาตุนี้ ได้ทำทรงตะขาบ (ภาษาพื้นเมืองเรียกว่า ตุง) ใหญ่ยาวถึงพื้นวา ปักไว้บนยอดคอย ถ้าหากปลาทองปลิวไปไกลถึงเมืองไหน ก็จะกำหนดเป็นฐานพระสถูป คอยซึ่งเป็นที่ประดิษฐานปฐมเจดีย์แห่งล้านนาไทย จึงปรากฏนามว่า คอยตุง เมื่อถึงเทศกาลนมัสการพระธาตุดอยตุง จะมีพุทธศาสนิกชนทั้งชาวไทย ชาวเชียงตุงในรัฐฉาน สหภาพพม่า ชาวหลวงพระบาง เวียงจันทน์ เดินทางเข้ามานมัสการทุกปี

4.1.8 แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอแม่สาย

1) อำเภอแม่สาย อยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงราย 61 กิโลเมตร ติดกับจังหวัดท่าลี่ของพม่า โดยมีแม่น้ำสายเป็นพรมแดน มีสะพานเชื่อมเมืองทั้งสองเข้าด้วยกัน

2) พระธาตุดอยเวา บนดอยริมฝั่งแม่น้ำสาย ตามประวัติกล่าวว่า พระองค์เวา หรือเว้าผู้ครองนครนาคพันธ์โยนก เป็นผู้สร้างเพื่อบรรจุพระเกศาธาตุองค์หนึ่ง เมื่อ พ.ศ. 364 นับเป็นพระบรมธาตุที่เก่าแก่องค์หนึ่งรองมาจากพระบรมธาตุดอยตุง

3) ถ้ำผาจอม อยู่ห่างจากอำเภอแม่สายไปทางทิศเหนือประเทศ 1.5 กิโลเมตร เคยเป็นสถานที่ซึ่งพระภิกษุสงฆ์นั่งบำเพ็ญภาวนา เช่น พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ภายในถ้ำผาจอมมีหินงอกหินย้อยอยู่ตามผนังและเพดานถ้ำ สวยงามวิจิตรตระการตา

4) ถ้ำปุม ถ้ำปลา ถ้ำเสาหินพญานาค ตั้งอยู่ที่ดอยจ้อง หมู่ 11 ตำบลโป่งผา อำเภอแม่สาย เป็นภูเขาหินปูน จึงประกอบด้วย ถ้ำหินงอก หินย้อย และทางน้ำไหลมากมาย ภายในถ้ำปลายังมีพระพุทธรูปศิลปะพม่า สร้างขึ้นโดยพระภิกษุชาวพม่า ประชาชนทั่วไปเรียกว่า พระทรงเครื่อง ส่วนถ้ำเสาหินพญานาคเป็นถ้ำที่มีหินงอก หินย้อย และเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม เดิมต้องพายเรือข้ามน้ำเข้าไปชม ปัจจุบันได้สร้างทางเดินเชื่อมกับถ้ำปลา ระยะทาง 150 เมตร

4.1.9 แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเชียงแสน

1) อำเภอเชียงแสน เป็นอำเภอเล็ก ๆ ริมฝั่งแม่น้ำโขง ห่างจากตัวเมืองเชียงราย 59 กิโลเมตร เป็นเมืองเก่าแก่มาแห่งหนึ่งในภาคเหนือ เดิมชื่อ เวียงหิรัญนครเงินยาง ปัจจุบันยังมีซากกำแพงเมืองโบราณ 2 ชั้น และโบราณสถานหลายแห่งปรากฏอยู่ทั้งในและนอกตัวเมือง

2) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเชียงแสน เป็นแหล่งรวบรวมโบราณวัตถุที่ได้จากบริเวณเมืองโบราณเชียงแสนและพื้นที่ใกล้เคียง

3) วัดพระธาตุนครเจดีย์หลวง สร้างโดยพระเจ้าแสนภูเมื่อประมาณกลางพุทธศตวรรษที่ 19 โบราณสถานประกอบด้วยเจดีย์ประธานทรงระฆังแบบล้านนา เป็นเจดีย์ใหญ่ที่สุดในเชียงแสน

4) วัดพระเจ้าล้านทอง ตั้งอยู่ในเขตกำแพงเมือง เจ้าทองจั่ว ราชโอรสพระเจ้าติโลกราชเป็นผู้สร้างเมื่อ พ.ศ. 2032 ได้ทรงหล่อพระพุทธรูปองค์หนึ่งหนักล้านทอง ขนานนามว่า พระเจ้าล้านทอง เป็นพระประธาน

5) วัดป่าสัก อยู่ห่างจากอำเภอเชียงแสนประมาณ 1 กิโลเมตร พระเจ้าแสนภู ทรงสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1838 และให้ปลูกต้นสักล้อมกำแพงจำนวน 300 ต้น จึงได้ชื่อว่า วัดป่าสัก ภายในวัดมีเจดีย์ประธานทรงมณฑปยอดระฆัง ตกแต่งด้วยลวดลายปูนปั้นอันวิจิตร เป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ กระดูกดาตุ่มช้างขวาจากเมืองปาณีสลินทร

6) วัดพระธาตุผางวาง เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม มีเจดีย์ทรงระฆังขนาดเล็กตั้งอยู่บนหินก้อนใหญ่ วิหารปัจจุบันสร้างทับซากวิหารเดิม บนยอดเขาข้างหลังวัดเป็นที่ตั้งของพระบรมพุทธรูปนิรมิตเจดีย์ เป็นจุดที่มองเห็นทิวทัศน์สวยงามได้โดยรอบ

7) วัดเจดีย์เจ็ดยอด อยู่เหนือวัดพระธาตุผางวางขึ้นไปบนคอยประมาณ 1 กิโลเมตร ตัววัดหักพังหมดแล้ว เหลือแต่เพียงซากอิฐเก่า ๆ

8) วัดพระธาตุจอมกิติ พระเจ้าฟ้างคราช โปรดเกล้าให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1483 สมัยเดียวกับการสร้างพระธาตุจอมทอง เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสองสมัยเชียงแสน

9) วัดสังฆาแก้วคอนหัน อยู่ใกล้กับวัดพระธาตุจอมกิติ มีประวัติตามตำนานว่า สร้างโดยพระเจ้าลาวจักราช กรมศิลปากรได้ขุดพบหลักฐานทางโบราณคดีที่สำคัญมากมาย โดยเฉพาะภาพชุดขีดบนแผ่นอิฐเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับทศชาติตอนเวสสันดรชาดก เช่น พระเวสสันดรเดินป่า ชูชกเฝ้าพระเวสสันดร เป็นต้น

10) ทะเลสาบเชียงแสน หรือ หนองบงคาย ในฤดูหนาวจะมีฝูงนกน้ำอพยพมาอาศัยที่ทะเลสาบแห่งนี้ และยังมีทิวทัศน์สวยงามมากเวลาพระอาทิตย์ตก

11) สบรวก หรือ ดินแดนแห่งสามเหลี่ยมทองคำ เป็นบริเวณที่แม่น้ำโขงซึ่งกั้นดินแดนระหว่างประเทศไทย และประเทศลาวมาพบกับแม่น้ำรวก ซึ่งกั้นดินแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศพม่า จากจุดนี้จะมองเห็นดินแดนที่เรียกกันว่า สามเหลี่ยมทองคำ ซึ่งเชื่อมดินแดน 3 ประเทศ คือ ไทย ลาว พม่า เข้าด้วยกัน

12) อุทยานสามเหลี่ยมทองคำและหอพิพิธนิทัศน์ เป็นสถานที่จัดแสดงถึงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของฝิ่นในสามเหลี่ยมทองคำ ต้นกำเนิดของฝิ่น สงครามฝิ่น ผู้นำฝิ่นเข้ามาในเอเชีย ผลกระทบของฝิ่น การยุติการค้าตรงชีวิตที่ต้องพึ่งพิงกับการปลูกฝิ่นและเสพฝิ่น การฟื้นฟูสภาพชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณใจกลางของสามเหลี่ยมทองคำของประเทศไทย

13) พระธาตุคอกยู่เข้า ตามเส้นทางเชียงแสน - สบรวก สร้างขึ้นบนคอกเชียงเมือง ริมปากน้ำรวก เมื่อ พ.ศ. 1302 ในสมัยพระยาลาวแก้วแก้วมาเมือง นอกจากนี้ ยังเป็นจุดชมวิวดูตามเหลี่ยมทองคำได้ชัดเจน

4.1.10 แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเชียงของ

- 1) อำเภอเชียงของ อยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงราย 141 กิโลเมตร ตามเส้นทางอำเภอเชียงแสน - เชียงของ เป็นทางเลียบบฝั่งโขง ห่างจากเชียงแสน 55 กิโลเมตร
- 2) ท่าเรือบัค จุดผ่านแดนถาวรระหว่างไทย - ลาว ริมฝั่งแม่น้ำโขง มองเห็นทิวทัศน์ของเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้
- 3) บ้านหาดบ้าย ตั้งอยู่ระหว่างเชียงแสน - เชียงของ เป็นหมู่บ้านของชาวไทย ลื้อ มีขนบธรรมเนียมประเพณีงดงามน่าสนใจ โดยเฉพาะฝีมือการทอผ้าพื้นเมือง

4.1.11 แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเวียงแก่น

คอกผาตั้ง เป็นจุดชมวิวยุทธ - ลาว และเที่ยวชมทะเลหมอกได้ตลอดปี ในเดือนธันวาคมถึงมกราคม มีดอกซากุระและดอกเสี้ยวบานสะพรั่งงดงาม เป็นที่ตั้งของหมู่บ้านชาวจีนฮ่อ ม้ง และเย้า และปลูกพืชเมืองหนาว เช่น บัวย ท้อ สาเก แอปเปิ้ล และชา

4.1.12 แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเทิง

ภูชี้ฟ้า เป็นจุดชมวิวยุทธและพระอาทิตย์ขึ้น มีลักษณะเป็นยอดเขาที่แหลมชี้ขึ้นไปบนท้องฟ้า อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1,628 เมตร โดยมีหน้าผาเป็นแนวยาวยื่นไปทางฝั่งประเทศลาว บนยอดเป็นทุ่งหญ้ากว้าง

4.1.13 อำเภอพาน

- 1) พระธาตุจอมแก้ว นับถือกันว่าเป็นพระธาตุศักดิ์สิทธิ์ และมีงานนมัสการองค์พระธาตุทุกปี เมื่อถึงเดือน 9 ขึ้น 15 ค่ำ
- 2) อุทยานแห่งชาติคอกยู่หลวง มีพื้นที่ครอบคลุมอำเภอแม่สรวย อำเภอพาน อำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง และอำเภอแม่ใจ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา สภาพภูมิประเทศเป็นเขาสูง มีคอกยู่หลวงเป็นยอดเขาที่สูงที่สุด ประกอบด้วยป่าเบญจพรรณ ป่าดิบชื้นและป่าเต็งรัง มีสัตว์ป่าและนกหลายชนิด

4.1.14 อำเภอเวียงป่าเป้า

- 1) บ่อน้ำร้อนธรรมชาติ ถนนสายเชียงราย - เชียงใหม่ มีบ่อน้ำร้อนธรรมชาติ 3 บ่อ
- 2) อุทยานแห่งชาติขุนแจ เดินทางไปตามเส้นทางเชียงใหม่ - เชียงราย เป็นอุทยานที่มีความร่มรื่นสมบูรณ์ของป่า มีทรัพยากรธรรมชาติมากมาย มีสัตว์ป่าหลายชนิด ในเขต

อุทยานมีสถานที่ที่น่าสนใจ ได้แก่ น้ำตกแม่โถ มีทั้งหมด 7 ชั้น สูง 40 เมตร น้ำตกขุนแจ เป็นน้ำตกที่สวยงาม มี 6 ชั้น มีพื้นที่สำหรับปิกนิกและกางเต็นท์ คอยมด มีความหนาแน่นของป่าดิบชื้น และมีพืชหลายชนิด และ คอยลิงการ สูง 2,000 เมตร สูงเป็นอันดับ 5 ของประเทศไทย

4.1.15 เทศกาลและงานประเพณีในจังหวัดเชียงราย

- 1) งานดอกเสี้ยวบานที่ภูชี้ฟ้า จัดระหว่างวันที่ 13 - 15 มกราคม มีการแข่งขันกีฬาและการแสดงศิลปวัฒนธรรม ณ บ้านร่มฟ้าไทย อำเภอเทิง
- 2) งานไหว้สาพญาเมืองราย จัดวันที่ 23 มกราคม - 1 กุมภาพันธ์ มีพิธีบวงสรวงพ่อขุนเม็งรายมหาราช มีการออกร้าน จัดนิทรรศการส่วนราชการและเอกชน และงานรื่นเริงอื่น ๆ
- 3) งานอนุรักษ์มรดกไทยล้านนา จัดในเดือนเมษายน มีการจัดนิทรรศการและการแสดงแบบไทยล้านนา สาธิตงานศิลปะ ณ หอวัฒนธรรมนิทัศน์ อำเภอเมือง
- 4) งานประเพณีสงกรานต์และแข่งเรือเมืองเชียงแสน จัดประมาณกลางเดือนเมษายน ในงานมีขบวนแห่และสงฆ์พระเจ้าล้านทอง การแข่งเรือและมหรสพพื้นเมือง
- 5) งานเทศกาลลิ้นจี่และของดีเมืองเชียงราย จัดประมาณกลางเดือนพฤษภาคมของทุกปี มีการประกวดขบวนและธิดาลิ้นจี่ การออกร้านจำหน่ายสินค้าต่างๆ ณ สนามกีฬากลางจังหวัดเชียงราย
- 6) งานเทศกาลดอกบัวตองบาน จัดในเดือนพฤศจิกายน มีการแสดงของชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ชมทุ่งบัวตอง น้ำตก และทะเลหมอก ณ บ้านหัวแม่คำ อำเภอแม่ฟ้าหลวง

4.1.16 กิจกรรมที่น่าสนใจ

- 1) ล่องแก่งแม่กก ท่าตอนเชียงราย ท่าตอนเป็นหมู่บ้านริมน้ำแม่กก เหนือขึ้นไปจากอำเภอฝาง 24 กิโลเมตรและอยู่ห่างจากเชียงราย 80 กิโลเมตร นอกจากนี้ยังมีบริการล่องแพตามลำน้ำกกจากท่าตอนไปเชียงราย ใช้เวลา 3 วัน 2 คืน มีจุดท่องเที่ยวทางน้ำ ระหว่างทาง คือ พระธาตุสบฝาง(อำเภอฝาง) บ้านแม่สลัก (เขตแดนเชียงใหม่ - เชียงราย) บ้านใหม่ (หมู่บ้านไทยใหญ่) บ้านเมืองงาม (หมู่บ้านกะเหรี่ยง) บ้านผาใต้ (หมู่บ้านมูเซอ) บ้านจะคือ (บ้านมูเซอ) บ้านผามูบใหม่ (หมู่บ้านมูเซอใหม่) โป่งน้ำร้อนห้วยหมากเหลี่ยม บ้านกะเหรี่ยงรวมมิตร (มีบริการนั่งช้าง)

สิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดเชียงราย โดยเฉพาะในเขตอำเภอเมือง มีที่พักแรมจำนวน 64 แห่ง มีห้องพักรวมทั้งสิ้น 3,580 ห้อง บริษัทนำเที่ยวที่ได้มาตรฐานและมีชื่อเสียงและรถเช่าอีกมากมาย ร้านอาหารที่อร่อยและได้มาตรฐาน จำนวน 45 ร้าน ร้านขายของที่ระลึก ในที่บาร์ซาร์ แหล่งรวมของกิน ของฝาก และ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจอีกมากมาย

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาจะเห็นได้ว่า เชียงรายมีการเจริญเติบโตด้านการท่องเที่ยว มีศักยภาพและโอกาสในการลงทุนธุรกิจด้านภัตตาคารและอาหารอย่างสูง เนื่องจากวัตถุดิบส่วนมากมีภายในท้องถิ่น จึงทำให้ต้นทุนต่ำลงและสามารถที่จะพัฒนาเพื่อเป็นองค์ประกอบของการท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน

4.1.17 ร้านอาหารและภัตตาคารในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ร้านอาหารและภัตตาคารในพื้นที่ศึกษา อยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มีรายชื่อดังต่อไปนี้

ร้าน จ.เจริญชัย	ประเภท อาหารจีน ตั้งอยู่ 1 ถนนสนามบิน โทร. 053-7122731
ร้าน ไตกตอง	ประเภท อาหารพื้นเมือง ตั้งอยู่ ถนนพหลโยธิน โทร. 053-756370
ร้านซี แอนด์ ซี	ประเภทอาหารไทย ตั้งอยู่ 620 / 25 ถนนชนาลัย โทร. 053-719167
ร้านสลุงคำ	ประเภท อาหารไทยและพื้นเมือง ตั้งอยู่ 834 / 3 ถนนพหลโยธิน โทร. 053-717192
ร้านหลิวโอชา	ประเภท อาหารจีน ตั้งอยู่ 416 ถนนบรรพปราการ โทร. 053-711812
ยูนิทาน	ประเภท อาหารจีน ตั้งอยู่ 211 / 9 ถนนแควหวาย โทร. 053-713263
ร้านโลตัสเบเกอรี่เฮาส์	ประเภท อาหารไทยและขนมเบเกอรี่ ตั้งอยู่ หน้าโรงแรมวังคำ ถนนอุตรกิจ โทร 053-714519
ร้านไก่อ่างพิมพ์	ประเภทอาหารอีสาน - อาหารไทย ตั้งอยู่ 24 หมู่ 3 ถนนพหลโยธิน โทร. 053-712167
ร้านตองตั้ง	ประเภท อาหารพื้นเมือง ตั้งอยู่ ถนนสนามบิน
ร้านแจ่วฮ้อน	ประเภทอาหารไทย- อีสาน และพื้นเมือง ตั้งอยู่ เชื้อทางเข้า มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ถนนพหลโยธิน
ร้านภูไทไก่อ่าง	ประเภทอาหารอีสาน ตั้งอยู่ 38 หมู่ 4 ถนนพหลโยธิน โทร. 053-793080

- ร้านคุ้มเจ้านาง ประเภทอาหารพื้นเมือง อาหารไทย
ตั้งอยู่ 220 หมู่ 24 ถนนสันโค้งหลวง โทร. 053-716105
- ร้านสับนางขัน โตก ประเภท อาหารพื้นเมืองและอาหารไทย
ตั้งอยู่ 266/20 ถนนสันโค้ง โทร. 053-712290
- ร้านเอกโอชา ประเภท อาหารไทย - จีน
ตั้งอยู่ 455 หมู่ 4 ถนนแม่ยาว - เชียงราย โทร. 053-712543
- ร้านเรือนไม้ ประเภทอาหารพื้นเมือง
ตั้งอยู่ 273 หมู่ 5 ถนนพหลโยธิน โทร. 053-714451
- ร้านหอนาฬิกา ประเภทอาหารไทย - พื้นเมือง และอาหารจีน
ตั้งอยู่ 1 402 / 12 ถนนบรรพปราการ โทร. 053-711062
- ร้านการการ่อน ประเภท อาหารไทย
ตั้งอยู่ หน้าวัดเจ็ดยอด โทร. 053-714779
- ร้านครัวสำราญ ประเภทอาหารไทย
ตั้งอยู่ 520 หมู่ 16 ถนนราชโยธา โทร. 053-758159
- เชียงรายไอส์แลนด์ ประเภท อาหารไทย อาหารพื้นเมือง อาหารจีน และ อาหารยุโรป
ตั้งอยู่ โรงแรมคูสิต ไอส์แลนด์ รีสอร์ท 1129/1 ถนนไกรสรสิทธิ์
โทร. 053-715345
- ทีฮัท ประเภท อาหารไทย
ตั้งอยู่ 935 ถนนพหลโยธิน โทร. 053-712162
- นามจันทร์ ประเภท อาหารไทย
ตั้งอยู่ ถนนรัตนเขต โทร. 053-712791
- เมืองทอง ประเภท อาหารพื้นเมือง และอาหารไทย-จีน
ตั้งอยู่ 889 / 1-2 ถนนพหลโยธิน โทร. 053-711162
- แม่พิมพ์ ประเภท อาหารพื้นเมือง
ตั้งอยู่ ทางไปโรงแรมริมกก โทร. 053-751215
- ยูงทอง ประเภท อาหารไทย - จีน
ตั้งอยู่ โรงแรมวังคำ 869/90 ถนนเปมะวิภาค โทร. 053-711800
- ร่มไม้ ประเภท อาหารพื้นเมือง
ตั้งอยู่ 273 หมู่ 5 ถนนพหลโยธิน โทร. 053-673808

- ลัดดาวัลย์หู้แมงดา ประเภท อาหารพื้นเมือง
ตั้งอยู่ ถนนหนองบัว โทร. 053-7422578
- ลาแอนติน่า ประเภทอาหารยุโรป
ตั้งอยู่ 528 / 20 ถนนบรรพปราการ โทร. 053-716808
- ฮั่วโกชานา ประเภท อาหารจีน
ตั้งอยู่ เชียงสะพานแม่กอก โทร. 053-751205
- เวียงอินทร์คาเฟ่ ประเภท อาหารไทย
ตั้งอยู่ 893 ถนนพหลโยธิน โทร. 053-711339
- เชียงรายอินน์ ประเภท อาหารไทย
ตั้งอยู่ โรงแรมเชียงรายอินน์ 661 ถนนอุตรกิจ โทร. 053-711483
- หลี่โอชา ประเภท อาหารจีน
ตั้งอยู่ 416/1-2 ถนนบรรพปราการ โทร. 053-711812
- ครัวศิลป์บารอง ประเภท อาหารไทย
ตั้งอยู่ ถนนพหลโยธินสาย เชียงราย - แม่สาย ก่อนถึง
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- หู้ล่า ประเภท อาหารไทย - พื้นเมือง
ตั้งอยู่ ถนนแควหวาย โทร. 053-748223
- ข้าวต้มมินา ประเภท อาหารไทย - จีน
ตั้งอยู่ ถนนสีเกิด โทร. 053-740001
- กนกแก้วริเวอร์ไซด์ ประเภท อาหารไทย - จีน
ตั้งอยู่ ถนนแควหวาย โทร. 053-600000
- แฟมิลี่เบเกอร์เฮ้าส์ ประเภท อาหารยุโรป
ตั้งอยู่ ถนนร่องปลาข้าว โทร. 053-743054
- คนโต ประเภท อาหารไทย
ตั้งอยู่ ถนนสันโค้งหลวง โทร. 053-756244
- เคียงดาวพีชชิงปาร์ค ประเภทอาหารไทย
ตั้งอยู่ กม. 5 ถนนเชียงราย - เเทง โทร. 053-701701
- เวียงตาล ประเภท อาหารไทย
ตั้งอยู่ ตรงข้ามห้างบิ๊กซี เชียงราย โทร. 053-754908

เรือนแพ	ประเภท อาหารไทย ตั้งอยู่ กม.6 ถนนดงมะเดะ โทร. 053-758678
บ้านสวน	ประเภท อาหารไทย อาหารอีสาน ตั้งอยู่ กม.22 ถนนเชียงใหม่ - แม่จัน โทร. 053-660855
ไบบอน	ประเภท อาหารไทย ตั้งอยู่ ถนนประตูเชียงใหม่ โทร. 053-716028
เดอะริเวอร์	ประเภท อาหารไทย ตั้งอยู่ ถนนแหวนสวย โทร. 053-718999
ภัตตาคารการบินไทย	ประเภทอาหารไทย - ยุโรป ตั้งอยู่ ท่าอากาศยานสากลเชียงราย
วินฟ้า	ประเภทอาหารไทย ตั้งอยู่ ทางเข้ามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ถนนพหลโยธิน

4.2 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยว

ข้อมูลในส่วนนี้ประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ภูมิลำเนาของผู้ตอบแบบสอบถาม จุดประสงค์ในการมาใช้บริการ จำนวนคนที่ผู้ตอบแบบสอบถามนำมาใช้บริการ ค่าใช้จ่ายต่อมื้อ แหล่งข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับมา วันที่เลือกใช้บริการ โดยนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ในรูปของการแจกแจงความถี่ และอัตราส่วนร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	229	60.3
หญิง	151	39.7
รวม	380	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
2. อายุ		
15 - 24 ปี	32	8.4
25 - 34 ปี	83	21.8
35 - 44 ปี	102	26.8
45 - 54 ปี	80	21.1
55 - 64 ปี	65	17.1
65 ปีขึ้นไป	18	4.7
รวม	380	100.0
3. ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	13	3.4
อนุปริญญา / ปวส.	82	21.6
ปริญญาตรี	267	70.3
ปริญญาโท	18	4.7
รวม	380	100.0
4. อาชีพ		
รับราชการ	48	12.6
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	182	47.9
รับจ้าง	89	23.4
เกษตรกร	31	8.2
รัฐวิสาหกิจ	8	2.1
อื่นๆ	22	5.8
รวม	380	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	23	6.1
5,001 - 10,000 บาท	116	30.5
10,001 - 15,000 บาท	77	20.3
15,001 - 20,000 บาท	86	22.6
20,001 - 25,000 บาท	57	15.0
25,001 - 30,000 บาท	21	5.5
รวม	380	100.0
6. ภูมิภาคเนาเดิม		
ภาคเหนือ	148	38.9
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	45	11.8
ภาคกลาง	101	26.6
ภาคใต้	86	22.6
รวม	380	100.0
7. จุดประสงค์ในการใช้บริการภัตตาคารและร้านอาหาร		
พักผ่อน / สังสรรค์	291	76.6
ติดต่อธุรกิจ	56	14.7
ต้อนรับบุคคลและคณะ	23	6.1
ให้บริการกับบริษัททัวร์	10	2.6
รวม	380	100.0
8. จำนวนคนที่เข้ามาใช้บริการต่อครั้ง		
1 - 5 คน	345	90.8
6 - 10 คน	35	9.2
รวม	380	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
9. ค่าใช้จ่ายรวม ต่อมื้ออาหาร		
ต่ำกว่า 500 บาท	91	23.9
501 - 1,000 บาท	160	42.1
1,001 - 1,500 บาท	96	25.3
1,501 - 2,000 บาท	18	4.7
2,001 - 2,500 บาท	11	2.9
2,501 - 3,000 บาท	4	1.1
รวม	380	100.0
10. แหล่งข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับภัตตาคารและร้านอาหาร		
เพื่อน	325	85.5
ญาติ พี่น้อง คนในครอบครัว	30	7.9
อื่น ๆ (ระบุ)	17	4.5
วิทยุ	8	2.1
รวม	380	100.0
11. วันที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกมาใช้บริการ		
วันจันทร์ - ศุกร์	154	40.5
วันเสาร์ - อาทิตย์	173	45.5
วันหยุดนักขัตฤกษ์	53	13.9
รวม	380	100.0

ผลการศึกษา จากตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ภูมิลำเนาเดิม จุดประสงค์ในการใช้บริการ ภัตตาคารและร้านอาหาร จำนวนคนที่เข้ามาใช้บริการต่อครั้ง ค่าใช้จ่ายรวมต่อมื้ออาหาร แหล่งข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับภัตตาคารและร้านอาหาร และวันที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกมาใช้บริการ ข้อมูลที่รวบรวมได้ในส่วนนี้ นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ในรูปของการแจกแจงความถี่และการกระจายร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติข้อมูลพื้นฐานมีดังต่อไปนี้

เพศ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวนมากที่สุด คือ 229 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 จากข้อมูลนี้จะเห็นว่า ตลาดหลักของร้านอาหารและภัตตาคารส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย เนื่องจากมีความนิยมรับประทานอาหารนอกบ้าน เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและเป็นการพักผ่อนไปในตัว รองลงมาคือ เพศ หญิง โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 151 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 นักท่องเที่ยวเพศหญิงที่มีจำนวนน้อยกว่านักท่องเที่ยวชายอาจเนื่องมาจากผลสำรวจในช่วงเวลาดังกล่าว นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการส่วนใหญ่จะเป็นนักธุรกิจ ผู้ที่รับราชการ มาประชุมสัมมนา (ดูอาชีพ) เป็นส่วนมากและกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวใช้บริการร้านอาหารและภัตตาคารแต่อย่างไรก็ตามสถิตินี้ก็ไม่ได้ถือว่ามีความแตกต่างกันมากนัก เพราะจำนวนนักท่องเที่ยวชายมีมากกว่านักท่องเที่ยวหญิงประมาณ 1 เท่าตัวอาจจะเป็นเพราะว่านักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการภัตตาคารและร้านอาหาร นิยมเดินทางมาเป็นคู่ หรือเดินทางมาพร้อมกับครอบครัวมากกว่า

อายุ เมื่อนำตัวเลขของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมาจัดสัดส่วนแบ่งกลุ่มของอายุ โดยแบ่งเป็น 6 กลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุ ระหว่าง 35 - 44 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8 รองลงมาคืออายุระหว่าง 25 - 34 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 และมีอายุระหว่าง 45 - 54 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวที่มีจำนวนน้อยที่สุดอยู่ในระหว่างอายุ 65 ปีขึ้นไป จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่นิยมใช้บริการภัตตาคารและร้านอาหารจะมีอายุระหว่าง 25 - 54 ปี โดยอยู่ในระหว่างอายุ 35 - 44 ปีมากที่สุดแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวในวัยนี้นิยมรับประทานอาหารนอกบ้านตามร้านอาหารและภัตตาคาร และข้อมูลของอายุยังสอดคล้องกับข้อมูลเพศของนักท่องเที่ยวเนื่องจากในอายุดังกล่าวมักจะมีครอบครัวแล้ว จึงนิยมมาใช้บริการเป็นคู่ หรือเดินทางพร้อมกับครอบครัวเป็นส่วนใหญ่

การศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 70.3 รองลงมาจบการศึกษาระดับอนุปริญญา / ปวช. จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6 ระดับปริญญาโท จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 และ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวส. จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 ตามลำดับ จากข้อมูลการศึกษาดังกล่าว เป็นที่น่าสังเกตว่า มีความแตกต่างกันอย่างมากถึงระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง คือ มีกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือในระดับวิทยาลัย / มหาวิทยาลัยเป็นจำนวนมากกว่าระดับอื่น ๆ และเกินครึ่งกว่าระดับอนุปริญญา / ปวช. ปริญญาโท และมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ดี และการศึกษาก็เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญในการเลือกใช้บริการภัตตาคารและร้านอาหารของกลุ่มตัวอย่างอีกด้วย ซึ่งความต้องการ การของนักท่องเที่ยวหลัก ๆ

ก็คือ สถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสวยงาม ดึงดูดใจสูง มีการเดินทางเข้าถึงสะดวกสบาย และมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน และยังรวมไปถึง การคาดหวังในความปลอดภัยในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยว ด้านสุขอนามัย ความสะอาด การบริการ และการคาดหวังในความพึงพอใจต่อบริการทุกอย่าง ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถวิเคราะห์ และเลือกใช้บริการภัตตาคารและร้านอาหารตามดุลยพินิจของตน

อาชีพ เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอาชีพค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 47.9 รองลงมา มีอาชีพรับจ้าง จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4 รับราชการ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 อาชีพเกษตรกร จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 เป็นนักศึกษา จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 และทำงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว และอาชีพรับจ้างน่าจะมีกำลังทรัพย์และมีโอกาสหยุดพักผ่อนเดินทางท่องเที่ยวได้อย่างอิสระมากกว่านักท่องเที่ยวอาชีพรับราชการ นักศึกษา และพนักงานรัฐวิสาหกิจ

รายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 รองลงมา มีรายได้ 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 และมีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 ตามลำดับ และผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 - 30,000 มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่เข้ามาใช้บริการภัตตาคารและร้านอาหารมากที่สุด จะเป็นผู้ที่มีรายได้ปานกลางซึ่งน่าจะสอดคล้องกับอาชีพของนักท่องเที่ยวที่ส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย หรือ ประกอบธุรกิจส่วนตัว อาชีพรับจ้างและรับราชการ อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่า รายได้ของกลุ่มตัวอย่างโดยเฉลี่ยต่อเดือน จะอยู่ที่ 11,461.84 บาท น่าจะมีกำลังในการจับจ่ายใช้สอยเพื่อการพักผ่อนได้อย่างเพียงพอ

ภูมิลำเนาเดิม ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคใต้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ อยู่ในเขตภาคเหนือ จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 นักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการมากที่สุดคือ นักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดพะเยา ตามลำดับ รองลงมาเดินทางมาจากภาคกลาง จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 โดยมีนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจาก กรุงเทพมหานคร มีจำนวนมากที่สุด คือ 58 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 รองลงมาคือจังหวัดสิงห์บุรี นักท่องเที่ยวเดินทางมาจากภาคใต้ จำนวน 86 คน

คิดเป็นร้อยละ 22.6 โดยมีนักท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมากที่สุด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 และเดินทางมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 ตามลำดับ จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวที่นิยมเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายส่วนใหญ่จะอยู่ในจังหวัดเชียงรายและมาจากจังหวัดที่อยู่ในอาณาเขตรอบ ๆ เชียงรายหรือติดกับเชียงรายเป็นส่วนใหญ่ เช่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดพะเยา เป็นต้น ซึ่งสามารถเดินทางมายังจังหวัดเชียงรายได้อย่างสะดวก และใช้เวลาในการเดินทางน้อยกว่าจังหวัดอื่น ๆ

จุดประสงค์ในการมาใช้บริการ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจุดประสงค์เพื่อพักผ่อน หรือสังสรรค์ จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 76.6 รองลงมามีจุดประสงค์เพื่อติดต่อบุรุษกิจ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 แสดงให้เห็นได้ว่าปัจจุบันผู้คนส่วนใหญ่นิยมรับประทานอาหารนอกบ้าน โดยมีจุดประสงค์เพื่อพักผ่อนและสังสรรค์ ซึ่งร้านอาหารและภัตตาคาร มักจะมีวงดนตรีเล่นและบรรเลงให้กับลูกค้าหลากหลายรูปแบบ หลากหลายสไตล์ อีกทั้งบรรยากาศในการจัดร้านดูดี ปลอดภัย จึงทำให้ลูกค้านิยมที่จะมาพักผ่อนไปด้วย

จำนวนคนที่เข้ามาใช้บริการพร้อมกับกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่มีจำนวน 1 - 5 คน คิดเป็นร้อยละ 90.8 รองลงมา 6 - 10 คน จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.2 จะสังเกตได้ว่านักท่องเที่ยวส่วนมาก นิยมมากันเป็นกลุ่ม ๆ โดยไม่เกินจำนวน 5 คน อาจจะเนื่องมาจากการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนบุคคล สามารถบรรทุกคนที่นั่งได้อย่างสบายไม่เกิน 5 คน ซึ่งสามารถพูดคุยได้อย่างอรรถรสในกลุ่มที่มีไม่เกิน 5 คน

ค่าใช้จ่ายต่อมื้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายต่อมื้อ 501 - 1,000 บาท จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 49.5 รองลงมา 1,001 - 1,500 บาท จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 ต่ำกว่า 500 บาท และจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายต่อครั้งไม่เกิน 1,000 บาท ถือเป็นค่าใช้จ่ายที่ต่ำ โดยส่วนมากร้านอาหารและภัตตาคารในจังหวัดเชียงราย มีราคาอาหารค่อนข้างต่ำ เนื่องจากมีความอุดมสมบูรณ์และพืชผักส่วนมาก ปลูกในจังหวัดเชียงราย จึงมีราคาต้นทุนที่ค่อนข้างต่ำ ราคาอาหารจึงไม่สูงจนเกินไป

แหล่งข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับข้อมูลเกี่ยวกับภัตตาคารและร้านอาหาร ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลจากเพื่อน จำนวน 325 คน คิดเป็นร้อยละ 85.5 รองลงมาได้รับจากญาติ พี่น้อง คนในครอบครัว จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 ตามลำดับ

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ นิยมมาสังสรรค์กับเพื่อนญาติ พี่น้อง หรือ คนในครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ และตั้งใจในรสชาติอาหาร คนตรี จึงกลับมาใช้บริการอีกในคราวต่อไป และอีกประการหนึ่งสำหรับแหล่งข้อมูลที่นักท่องเที่ยวทราบ ส่วนใหญ่ทราบมาจากที่เคยไปใช้บริการและเชิญชวนให้ไปทดลอง จึงมีลูกค้าเข้าไปทดลองใช้บริการ

วันที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกมาใช้บริการ พบว่า ส่วนใหญ่เลือกใช้บริการวันเสาร์และวันอาทิตย์ จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 รองลงมาใช้บริการวันจันทร์ - ศุกร์ จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 และวันหยุดนักขัตฤกษ์ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ลูกค้าส่วนใหญ่ นิยมมาท่องเที่ยวและรับประทานอาหารในวันเสาร์และ วันอาทิตย์ และยังเป็นวันที่บุคคลในครอบครัวอยู่กันพร้อมหน้าหรือเป็นวันว่างจากการทำงานจึงสามารถ นัดหมายมาใช้บริการภัตตาคารและร้านอาหารได้

4.3 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการให้บริการของภัตตาคารและร้านอาหาร

ข้อมูลในส่วนนี้ประกอบด้วย ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการภัตตาคารและร้านอาหาร จำนวน 6 ด้าน อันได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านบริการ ด้านราคา ด้านสถานที่ ด้านกระบวนการผลิตอาหารและด้านสภาวะแวดล้อม ในรูปของการแจกแจงความถี่และอัตราส่วนร้อยละ โดยวิเคราะห์จากระดับความพึงพอใจที่แบ่งเป็น 5 ระดับซึ่งใช้ในผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์

ความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
ความรวดเร็วของเครื่องคั้ม	4.44	0.54	มากที่สุด
ความสะอาดของน้ำคั้ม	4.37	0.61	มากที่สุด
รสชาติของอาหาร	4.21	0.71	มากที่สุด
มีเมนูอาหารให้เลือกหลายชนิด	4.20	0.72	มาก
ความสวยงาม ในการจัดแต่งอาหาร	4.11	0.71	มาก
ความสะอาดของอาหารและเครื่องปรุง	3.64	0.72	มาก
ความสะอาดของภาชนะใส่อาหาร	3.26	1.04	ปานกลาง
ความสดใหม่ของอาหาร	3.84	0.79	มาก
ความรวดเร็วของอาหาร	3.17	0.98	ปานกลาง
รวม	3.92	0.76	มาก

ผลการศึกษา จากตารางที่ 4.2 พบว่า ความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คือ ความรวดเร็วของเครื่องคั้ม ความสะอาดของเครื่องคั้ม และ รสชาติของอาหาร ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากการให้บริการเครื่องคั้มส่วนใหญ่มีการแช่และเก็บรักษา เป็นสัดส่วน และไม่ต้องผ่านการปรุงเหมือนอาหารจึงสามารถเสิร์ฟให้นักท่องเที่ยวได้อย่างรวดเร็วและน้ำคั้มส่วนใหญ่เป็นน้ำคั้มที่มีตรายี่ห้อที่เป็นที่นิยมใช้ มีชื่อเสียงและมีมาตรฐานในท้องตลาดจึงทำให้นักท่องเที่ยวมีความเชื่อถือ เชื่อมั่นในตรายี่ห้อว่าน้ำคั้มชนิดนี้สะอาด ส่วนรสชาติของอาหารนั้นในปัจจุบันภัตตาคารและร้านอาหารจะมีพ่อครัวที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการประกอบอาหารประเภทต่าง ๆ ที่เหมาะสมในแต่ละฤดูกาล รวมไปถึงมีการคิดค้นรายการอาหารใหม่ ๆ อยู่เสมอ น่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้รสชาติของอาหารถูกปากนักท่องเที่ยว รองลงมา กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์มากในเรื่อง มีเมนูอาหารให้เลือกหลายชนิด ความสวยงาม ในการจัดแต่งอาหาร ความสดใหม่ของอาหาร และความสะอาดของอาหารและเครื่องปรุง อาจจะเป็นความเกี่ยวเนื่องมาจากที่พ่อครัวมีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์นั่นเอง จึงสามารถสร้างจุดเด่นหรือจุดแข็งให้แก่ร้านอาหาร ได้อีกด้านหนึ่งเพราะการตกแต่งอาหารให้สวยงาม นำรับประทาน ก็เป็นจุดสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวได้ ส่วนในเรื่อง ความสะอาดของภาชนะใส่อาหาร และความรวดเร็วของอาหาร นักท่องเที่ยวพึงพอใจในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้าไปใช้บริการของภัตตาคารและร้านอาหารจะนิยมเข้าไปในช่วงกลางวัน และช่วงเย็น

เกือบพร้อม ๆ กัน จึงทำให้พ่อครัวของภัตตาคารและร้านอาหารเหล่านั้นต้องทำอาหารให้แก่
นักท่องเที่ยวยุคหนึ่ง กันหลายโต๊ะ ซึ่งการประกอบอาหารในแต่ละอย่างนั้นต้องใช้เวลาในการทำจึงทำ
ให้อาหารที่นักท่องเที่ยวยุคหนึ่ง ได้รับช้า และความพึงพอใจในด้านผลิตภัณฑ์ของนักท่องเที่ยวยุค
ภาพรวมนักท่องเที่ยวยุคหนึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจด้านการบริการ

ความพึงพอใจด้านการบริการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
ความถูกต้องของรายการอาหารที่สั่ง	4.25	0.88	มากที่สุด
พนักงานสื่อสารเข้าใจง่าย	4.04	0.83	มาก
พนักงานยิ้มแย้ม แจ่มใส	3.89	0.82	มาก
การให้บริการของพนักงานต้อนรับ	3.87	0.96	มาก
พนักงานมีมารยาท อ่อนน้อม สุภาพ	3.58	0.99	มาก
พนักงานมีประสิทธิภาพในการบริการ	3.44	1.01	มาก
พนักงานดูแลและให้บริการอย่าง สม่ำเสมอ	3.22	1.06	ปานกลาง
พนักงานบริการรวดเร็ว	3.17	0.94	ปานกลาง
รวม	3.68	0.93	มาก

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงใจต่อการบริการภัตตาคารและ
ร้านอาหารอยู่ระดับมากที่สุด เรื่อง ความถูกต้องของรายการอาหารที่สั่ง อาจจะเนื่องมาจากใน
ปัจจุบัน ภัตตาคารและร้านอาหาร ได้มีระบบการจัดการห้องอาหารที่ดีขึ้น เช่น ใช้วิธีการสั่งอาหาร
จากใบสั่งอาหาร (Food Order) และใบสั่งเครื่องดื่ม (Beverage Order) เป็นต้น รองลงมา กลุ่ม
ตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมาก เรื่อง พนักงานสื่อสารเข้าใจง่าย พนักงานยิ้มแย้มแจ่มใส การ
ให้บริการของพนักงานต้อนรับ พนักงานมีมารยาท อ่อนน้อม สุภาพ และพนักงานมีประสิทธิภาพ
ในการบริการซึ่งสันนิษฐานได้ว่า ธุรกิจภัตตาคารและร้านอาหารในปัจจุบันให้ความสำคัญในเรื่อง
คุณภาพในการบริการมากขึ้น ทั้งเพื่อการแข่งขันและการสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าเพื่อกลับมา
ใช้บริการอีก กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง เรื่องพนักงานดูแลและให้บริการ
อย่างสม่ำเสมอ พนักงานบริการรวดเร็ว ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องปกติที่ว่า เมื่อภัตตาคารและร้านอาหารมี
จำนวนโต๊ะมาก เมื่อมีผู้เข้ามาใช้บริการน้อย พนักงานก็จะสามารถบริการได้อย่างทั่วถึง

นักท่องเที่ยวก็จะพึงพอใจในการให้บริการ แต่ในทางกลับกันหากมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก พนักงานก็ไม่สามารถที่จะบริการได้ทั่วถึงและทันต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ จึงมีความพึงพอใจน้อย ส่วนความพึงพอใจด้านการบริการโดยรวม นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจด้านราคา

ความพึงพอใจด้านราคา	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
1. ความถูกต้องในการคิดราคา	4.31	0.66	มากที่สุด
4. วิธีการชำระเงินค่าบริการ	4.09	0.81	มาก
5. ส่วนลดสำหรับสมาชิก	3.49	0.89	มาก
3. ราคาเครื่องดื่มเหมาะสม	3.44	1.10	มาก
2. ราคาเหมาะสมกับอาหาร	3.28	1.04	ปานกลาง
รวม	3.72	0.90	มาก

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านราคาในระดับมากที่สุดเรื่อง ความถูกต้องในการคิดราคา ซึ่งในปัจจุบันภัตตาคารและร้านอาหารได้มีระบบการจัดการบริหารงานในห้องอาหารได้ดีขึ้น โดยมีใบสั่งอาหารในแต่ละโต๊ะ ซึ่งพนักงานจะต้องรับผิดชอบในการตรวจสอบความถูกต้องของอาหารที่สั่งในแต่ละโต๊ะ จึงทำให้กระบวนการในการคิดราคาอาหาร มีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น รองลงมามีนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับมากเรื่อง วิธีการชำระเงินค่าบริการที่หลากหลาย มีส่วนลดสำหรับสมาชิกและการลด แลก แจก แถม ราคาเครื่องดื่มเหมาะสม นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับปานกลางเรื่อง ราคาเหมาะสมกับอาหาร และมีความพึงพอใจด้านราคาโดยรวมอยู่ในระดับมาก จากผลการศึกษาจะสังเกตเห็นได้ว่า ภัตตาคารและร้านอาหารที่มีระบบการจัการที่ดี จะพบปัญหาน้อยมากในเรื่องของการคิดราคาอาหารและเครื่องดื่ม แต่เมื่อมีระบบการจัการเพิ่มขึ้น อุปกรณ์และเอกสารต่าง ๆ ที่ใช้ก็เพิ่มมากขึ้น จึงทำให้ต้นทุนของภัตตาคารและร้านอาหารสูงขึ้น ดังนั้นราคาของอาหาร จึงสูงขึ้นตามต้นทุนในการบริหารของภัตตาคารและร้านอาหาร

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจด้านสถานที่

ความพึงพอใจด้านสถานที่	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
1. บรรยากาศภายในร้านโดยรวม	4.53	0.67	มากที่สุด
2. มีที่จอดรถสะดวก	4.25	0.81	มากที่สุด
3. บรรยากาศภายนอกร้านโดยรวม	4.10	0.67	มาก
4. สถานที่รับประทานอาหารเช้าและเป็นระเบียบ	4.01	0.70	มาก
5. บริเวณที่จอดรถมีเจ้าหน้าที่ดูแลและให้บริการ	3.74	0.85	มาก
6. ทำเลร้านอาหารสะดวกแก่การเดินทาง	3.68	0.87	มาก
7. ความสะอาดของน้ำในห้องน้ำและอ่างล้างมือ	3.29	0.96	ปานกลาง
6. ห้องน้ำ มีความสะอาด มีกระดาษชำระและอ่างล้างมือ	3.03	1.02	ปานกลาง
รวม	3.82	0.81	มาก

ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านสถานที่ในระดับมากที่สุดเรื่องบรรยากาศภายในร้านโดยรวม มีที่จอดรถสะดวก มีความพึงพอใจระดับมากเรื่องบรรยากาศภายนอกร้านโดยรวม สถานที่รับประทานอาหารเช้าและเป็นระเบียบ บริเวณที่จอดรถมีเจ้าหน้าที่ดูแลและให้บริการ ทำเลที่ตั้งของร้านอาหาร สะดวกแก่การเดินทาง มีความพึงพอใจในระดับปานกลางเรื่อง ความสะอาดของน้ำในห้องน้ำและอ่างล้างมือ ห้องน้ำมีความสะอาด มีกระดาษชำระ สบู่ ผ้าเช็ดมือ และมีความพึงพอใจด้านสถานที่โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นที่น่าสังเกตว่าภัตตาคาร และร้านอาหารที่ได้รับความนิยมในจังหวัดเชียงรายส่วนใหญ่จะจัดบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกร้านอย่างเป็นธรรมชาติ รมรื่น ดูสบาย และผ่อนคลายให้แก่ลูกค้าผู้เข้ามาใช้บริการ รวมไปถึงความเป็นระเบียบของการจัดโต๊ะ เก้าอี้ ที่ไม่ดูแน่นจนคนเดินไป ซึ่งจะสร้างความอึดอัดและรำคาญให้แก่ลูกค้า แต่ในขณะเดียวกัน ลูกค้าก็มีความคิดเห็นที่ตรงกันในเรื่องของความสะอาดของห้องน้ำในภัตตาคารและร้านอาหารที่มาใช้บริการ รวมไปถึงอุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่ใช้ในห้องน้ำ ตั้งแต่ผ้าเช็ดมือ กระดาษชำระ แม้กระทั่งอ่างล้างมือ ซึ่งบางครั้งภัตตาคารและร้านอาหารส่วนใหญ่ก็อาจจะละเลยจุดนี้ไปซึ่งจะต้องปรับปรุงกันต่อไป อีกประการหนึ่งอาจจะเป็นเพราะว่ามีลูกค้าเข้ามา

ใช้บริการในห้องน้ำมาก และมีจำนวนห้องไม่เพียงพอ ซึ่งพนักงานบริการไม่สามารถจะทำความสะอาด ได้ทันต่อความต้องการใช้ให้นักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจด้านกระบวนการผลิตอาหาร

ความพึงพอใจด้านกระบวนการผลิตอาหาร	$\bar{x}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
1. เครื่องปรุงอาหารบนโต๊ะมีความปลอดภัย	4.28	0.67	มากที่สุด
2. สถานที่ประกอบอาหารสะอาด	4.14	0.66	มาก
3. ผู้สัมผัสอาหาร แต่งกายสะอาด	4.06	0.74	มาก
4. ภาชนะใส่เครื่องปรุงรส ถูกสุขอนามัย	4.03	0.67	มาก
รวม	4.12	0.68	มาก

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงใจด้านกระบวนการผลิตอาหารร้านอาหารและภัตตาคารในระดับมากที่สุดเรื่อง สารปรุงแต่งอาหาร มีความปลอดภัย มีความพึงพอใจระดับมากเรื่อง สถานที่ประกอบอาหารสะอาด ผู้สัมผัสอาหารแต่งกายสะอาด ผูกผ้ากันเปื้อน สวมหมวกทุกครั้ง ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะใช้วิธีการสังเกตจากผู้ให้บริการลำเลียงอาหารจากห้องครัวมาให้แก่พนักงานเสิร์ฟ ภาชนะที่ใส่เครื่องปรุงรส ถูกสุขอนามัย และมีความพึงพอใจด้านกระบวนการผลิตอาหาร โดยรวมในระดับมาก จากผลการศึกษาถูกค่าได้ให้ความสำคัญในสิ่งประกอบต่าง ๆ ตั้งแต่เครื่องปรุงต่าง ๆ ที่อยู่บนโต๊ะถูกค่า ความสะอาดของห้องครัว การแต่งกายของผู้ประกอบอาหาร และภาชนะที่ใส่เครื่องปรุงต่าง ๆ ทั้งนี้ยังรวมถึงความสะอาดของถ้วย จาน แก้วน้ำต่าง ๆ ที่ให้แก่ลูกค้า ลูกค้าส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญในเรื่องความสะอาด และองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจด้านสภาวะแวดล้อม

ความพึงพอใจด้านสภาวะแวดล้อม	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
1. อากาศดี ถ่ายเทสะดวก	4.39	0.61	มากที่สุด
2. ไม่มีเสียงรบกวน ดังจนเกินไป	4.34	0.74	มากที่สุด
3. ไม่มีกลิ่นเหม็นของน้ำเสีย	4.14	0.68	มาก
4. ร้านอาหารมีการแยกขยะ	3.98	0.87	มาก
5. มีท่อระบายน้ำถูกสุขลักษณะ	3.39	0.72	ปานกลาง
6. มีถังขยะบริการ	3.35	0.96	ปานกลาง
รวม	3.93	0.76	มาก

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงใจต่อด้านสภาวะแวดล้อมของร้านอาหารและภัตตาคารในระดับมากที่สุดเรื่อง อากาศดี ถ่ายเทสะดวก ไม่มีเสียงรบกวนดังจนเกินไป นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจระดับมากเรื่อง ไม่มีกลิ่นเหม็นของน้ำเสีย ร้านอาหารมีการแยกขยะ และมีความพึงพอใจระดับปานกลางเรื่อง มีท่อระบายน้ำถูกสุขลักษณะ มีถังขยะบริการ จะเห็นได้ว่าการจัดบรรยากาศทั้งภายในและภายนอก หรือสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จูงใจให้มีผู้มาใช้บริการนอกเหนือจากรสชาติของอาหารและบริการ ซึ่งส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ใกล้ชุมชนหรือเส้นทางคมนาคมที่สะดวก มีการจัดตกแต่งอย่างเป็นระเบียบ มีที่จอดรถเพื่ออำนวยความสะดวก ไม่มีเสียงดังรบกวน ซึ่งเหมาะสำหรับการรับประทานอาหาร ส่วนความพึงพอใจด้านสภาวะแวดล้อมในเรื่องของการใช้ท่อระบายน้ำที่ถูกสุขลักษณะและมีถังขยะบริการนั้น น่าจะเป็นการบริการถังขยะเล็ก ๆ ในบริเวณภัตตาคารหรือร้านอาหารที่นักท่องเที่ยวจะสามารถทิ้งขยะเล็ก ๆ น้อย ๆ บางอย่างได้ รวมไปถึงท่อระบายน้ำ ซึ่งร้านอาหารและภัตตาคารส่วนใหญ่อาจจะละเลยหรือ ปิดความอูจาดตา ในการระบายน้ำทิ้ง โดยไม่ปิดท่อให้มีมิดชิด ส่วนความพึงพอใจด้านสภาวะแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของนักท่องเที่ยว

จากผลการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการภัตตาคารและร้านอาหาร นักท่องเที่ยวได้ให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งเป็นด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านบริการ ด้านราคา ด้านสถานที่ ด้านกระบวนการผลิตอาหาร และด้านสภาวะแวดล้อม โดยแสดงผลเป็นตารางแสดงจำนวน และร้อยละ ดังนี้

ตารางที่ 4.8 แสดงผลจำนวนและร้อยละของการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของนักท่องเที่ยว

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านผลิตภัณฑ์		
1. รสชาติและปริมาณของอาหารไม่มีความคงที่	26	6.8
2. น้ำแข็งไม่สะอาด มีตะกอน	35	9.2
3. อาหารที่นำออกมาบริการไม่ร้อน	24	6.3
4. ภาชนะที่นำมาให้บริการ บริการ ควรจะเช็ด ทำความสะอาดให้ดีก่อนจะนำมาให้ผู้ใช้บริการเนื่องจาก ภาชนะเป็นรอยคราบมัน	34	8.9
รวม	119	31.2
ไม่ออกความคิดเห็น	261	68.8
รวม	380	100.0

ตาราง 4.8 (ต่อ)

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านบริการ		
1. ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากบริการโดยผู้ใช้บริการต้องคอยเรียก	30	7.9
2. มีการรบกวนจากพนักงานขายเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์โดยพนักงานมักจะรุ่มล่อมเพื่อจูงใจให้ซื้อเครื่องดื่ม	36	9.5
3. บริการควรจะเอาใจใส่ลูกค้าให้เท่าเทียมกัน	25	6.6
4. อาหารรอนาน เกินกว่า 1 ชั่วโมง	31	8.2
5. การสั่งอาหาร ควรจะเรียงลำดับการสั่งอาหารจากลูกค้า เนื่องจากลูกค้าที่มาสั่งอาหารเวลาใกล้เคียงกันแต่มาทีหลังจะได้รับอาหารก่อนลูกค้าที่สั่งก่อน	30	7.9
6. การให้บริการจากพนักงาน เมื่อขออุปกรณ์บางอย่างจากบริการจะได้รับช้ามาก บางครั้งบริการจะลืมต้องขออุปกรณ์จากบริการคนอื่น ๆ	19	5.0
รวม	171	45.1
ไม่ออกความคิดเห็น	209	54.9
รวม	380	100.0
ด้านราคา		
1. มีความไม่ยุติธรรมในการเรียกเก็บเงิน อาทิ มีการเรียกเก็บเงินเกินจากรายการอาหารที่สั่ง	24	6.3
2. ควรจะมีการส่งเสริมการขายให้กับผู้ใช้บริการ	22	5.8
3. ราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บางอย่างมีราคาสูงเกินไป	24	6.3
รวม	70	18.4
ไม่ออกความคิดเห็น	310	81.6
รวม	380	100.0

ตาราง 4.8 (ต่อ)

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านสถานที่		
1. ห้องสุขาไม่สะอาด มีกลิ่นเหม็น ไม่มีกระดาษชำระ สบู่สำหรับล้างมือ และผ้าเช็ดมือ	78	20.5
2. น้ำในห้องสุขา มีกลิ่นเหม็น มีสีเหลือง	81	21.3
3. เมื่อมีผู้มาใช้บริการหลายคน บริการไม่อำนวยความสะดวก สะดวกในการต่อโต๊ะ หรือเพิ่มเก้าอี้ ผู้ใช้บริการ ต้องจัดการเอง	26	6.8
รวม	185	48.6
ไม่ออกความคิดเห็น	195	51.4
รวม	380	100.0
ด้านกระบวนการผลิตอาหาร		
1. ผู้ประกอบอาหาร หรือผู้ปรุงอาหารควรจะสวม หมวกตลอดระยะเวลาที่ทำงานอยู่เนื่องจาก ผู้ให้บริการพบเศษผม ในอาหาร หรือภาชนะที่ นำมาบริการ	28	7.4
รวม	28	7.4
ไม่ออกความคิดเห็น	352	92.6
รวม	380	100.0
ด้านสภาวะแวดล้อม		
1. ร้านอาหารควรจะมีถังขยะใบเล็ก ไว้บริการได้โต๊ะ ของผู้ใช้บริการ	37	9.7
2. ไม่ควรจะมีถังขยะขนาดใหญ่ไว้ทางเข้าหน้าร้าน เพราะทำให้บรรยากาศของสถานที่เสียไป	23	6.1
รวม	60	15.8
ไม่ออกความคิดเห็น	320	84.2
รวม	380	100.0

ผลการศึกษาจากตารางที่ 4.8 สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ด้านผลิตภัณฑ์กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องน้ำแข็งไม่สะอาด มีตะกอน คิดเป็นร้อยละ 9.2 รองลงมา เป็นเรื่องเกี่ยวกับความไม่สะอาดของภาชนะที่ใช้ในการบริการแขก อาทิ งาน ถ้วย ช้อน เป็นต้น

ด้านบริการ กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องการรบกวนจากพนักงานขาย เครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์โดยพนักงานจะรุ่มล่อมเพื่อจูงใจให้ซื้อ อาทิ เบียร์ยี่ห้อต่าง ๆ เป็นต้น รองลงมาเป็นเรื่องลำดับในการได้อาหารจากลูกค้า เช่น สั่งอาหารแล้วได้ทีหลังโต๊ะอื่น ๆ

ด้านราคา กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องการเรียกเก็บเงินเกินจากรายการอาหารที่สั่ง และ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีราคาสูงเกินไป

ด้านสถานที่ กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะเกี่ยวกับน้ำในห้องสุขา ไม่สะอาด มีกลิ่น และมีสี รองลงมาเกี่ยวกับห้องน้ำไม่สะอาด มีกลิ่นเหม็น ไม่มีกระดาษชำระ และสบู่สำหรับล้างมือ

ด้านกระบวนการผลิตอาหาร กลุ่มตัวอย่างที่พบเศษผม ในอาหารที่นำมาบริการ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4

ด้านสถานะแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะเกี่ยวกับการบริการถึงขยะ ควรจะมีไว้บริการตามโต๊ะให้แก่ลูกค้า จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7